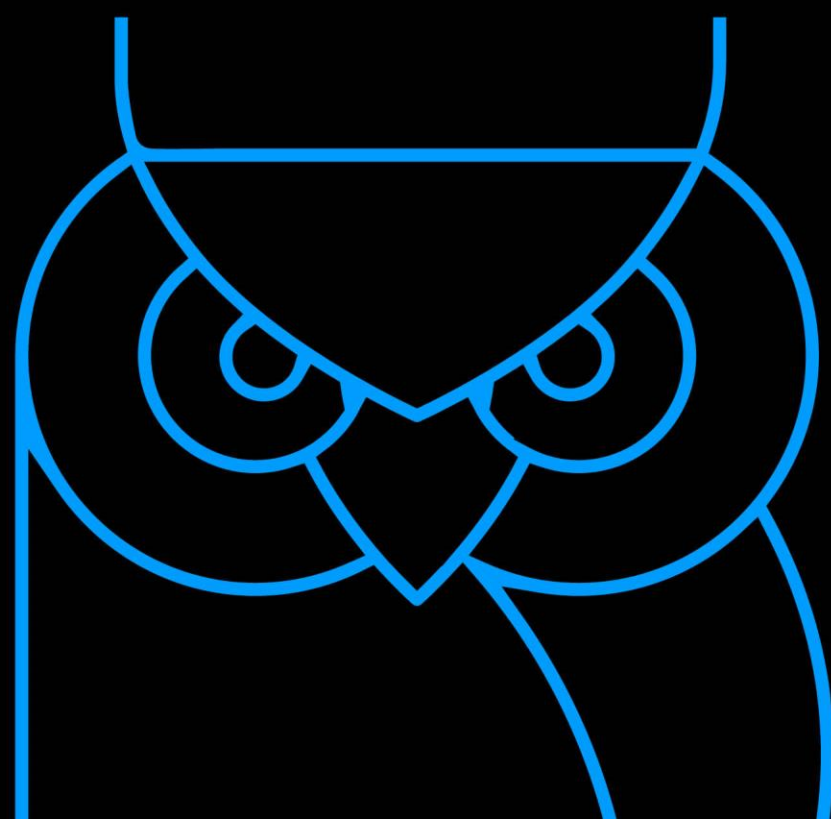
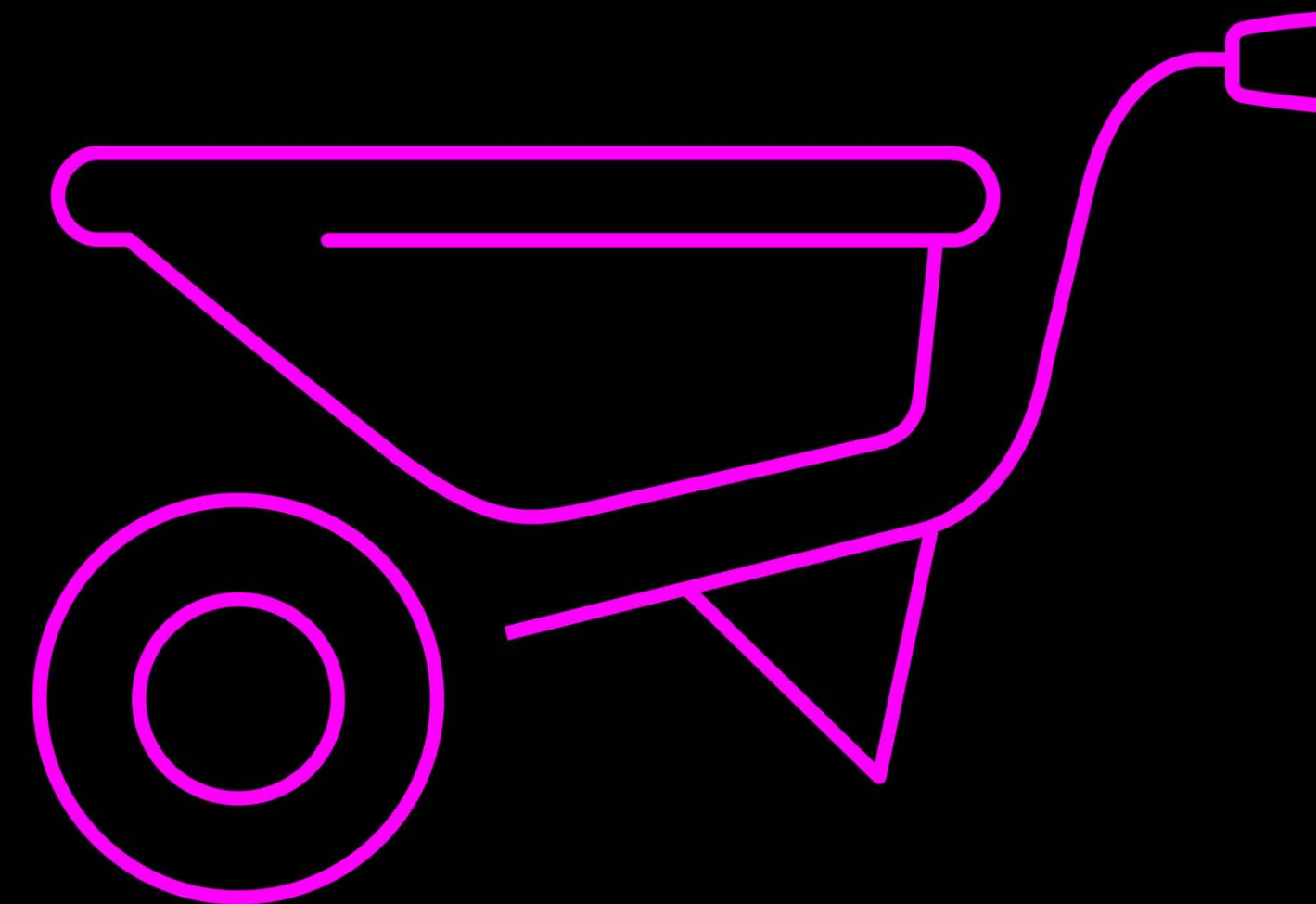
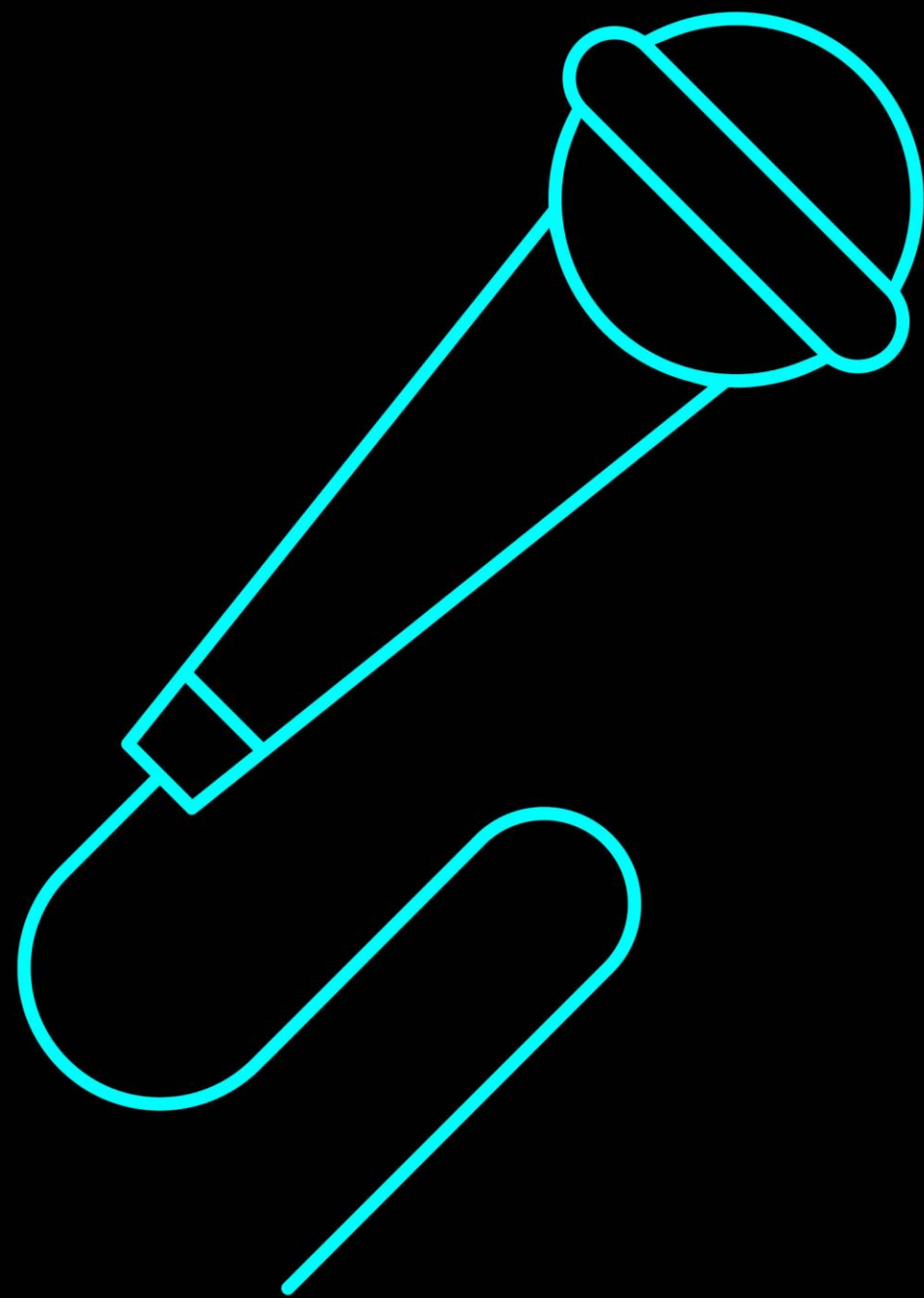

21 nov 2019
DeFabrique

Labour Lawlands

De integere ambtenaar: nog altijd het braafste jongetje van de klas?

Ephraim Dekkers en Dieuwertje Stolwijk

A word cloud on a light blue background featuring various terms related to integrity and honesty. The words are arranged in a horizontal, somewhat circular pattern. The most prominent word is 'BETROUWBAAR' in large, light blue capital letters. Other significant words include 'deugdzaam' (virtuous), 'eerlijk' (honest), 'transparant' (transparent), 'integer' (integrity), 'fatsoenlijk' (decent), 'onkreukbaar' (untouchable), 'zuiver' (pure), 'puur' (pure), 'RESPECT', 'onomkoopbaar' (untouchable), 'TROUW' (loyalty), 'ONSCHENDBAAR' (untouchable), 'correct', 'Krachtig' (powerful), 'ZUIVER' (pure), and 'transparant' (transparent). The words are in various colors including blue, orange, and grey, and in different sizes and orientations.

FATSOENLIJK deugdzaam onkreukbaar RESPECT onomkoopbaar zuiver
correct eerlijk ONOMKOOPBAAR trouw fatsoenlijk TROUW onkreukbaar
Krachtig zuiver trouw integer BETROUWBAAR ONSCHENDBAAR
TROUW deugdzaam trouw
ZUIVER eerlijk fatsoenlijk integer deugdzaam
transparant BETROUWBAAR integer onkreukbaar puur fatsoenlijk

Integriteit in de publieke sector

De speciale positie van de ambtenaar

- De ambtenaar dient het publiek belang en heeft een voorbeeld functie
- Democratisch bewustzijn
- Intrinsiek integer vs. Reglementenrecht

De ambtelijke kernwaarden:

- Onafhankelijkheid; Onpartijdigheid; Betrouwbaarheid; Zorgvuldigheid; Eigen verantwoordelijkheid.

Hoe wordt de speciale positie van de ambtenaar na 1 januari 2020 gewaarborgd?

- De ambtenaar wordt een bijzondere werknemer

Herman (UWV) en Ellen (gemeente Blokkendam)

FRAUDE

Nieuwe ambtenaar versus de blijfambtenaar

**Labour|
Lawlands**

21 nov 2019
DeFabrique

Wat geldt nu voor Herman (UWV) en Ellen (gemeente)?

- Herman houdt zich aan artikel 7:611 BW en artikel 7:660 BW.
- Ellen is "toegewijd, loyaal, integer, dienstbaar aan het algemeen belang en bewust van de democratische legitimiteit van de bestuurders waaraan zij ondergeschikt is."

Wat geldt straks voor Herman (UWV) en Ellen (gemeente)?

Ambtenarenwet 2017 (al bekend bij Ellen):

- Gedragen als goed ambtenaar
- Eed/beloofte
- Geheimhouding
- Geen giften, beloningen, beloftes en vergoedingen aannemen zonder toestemming
- Melding en beperking nevenwerkzaamheden
- Beperking grondrechten

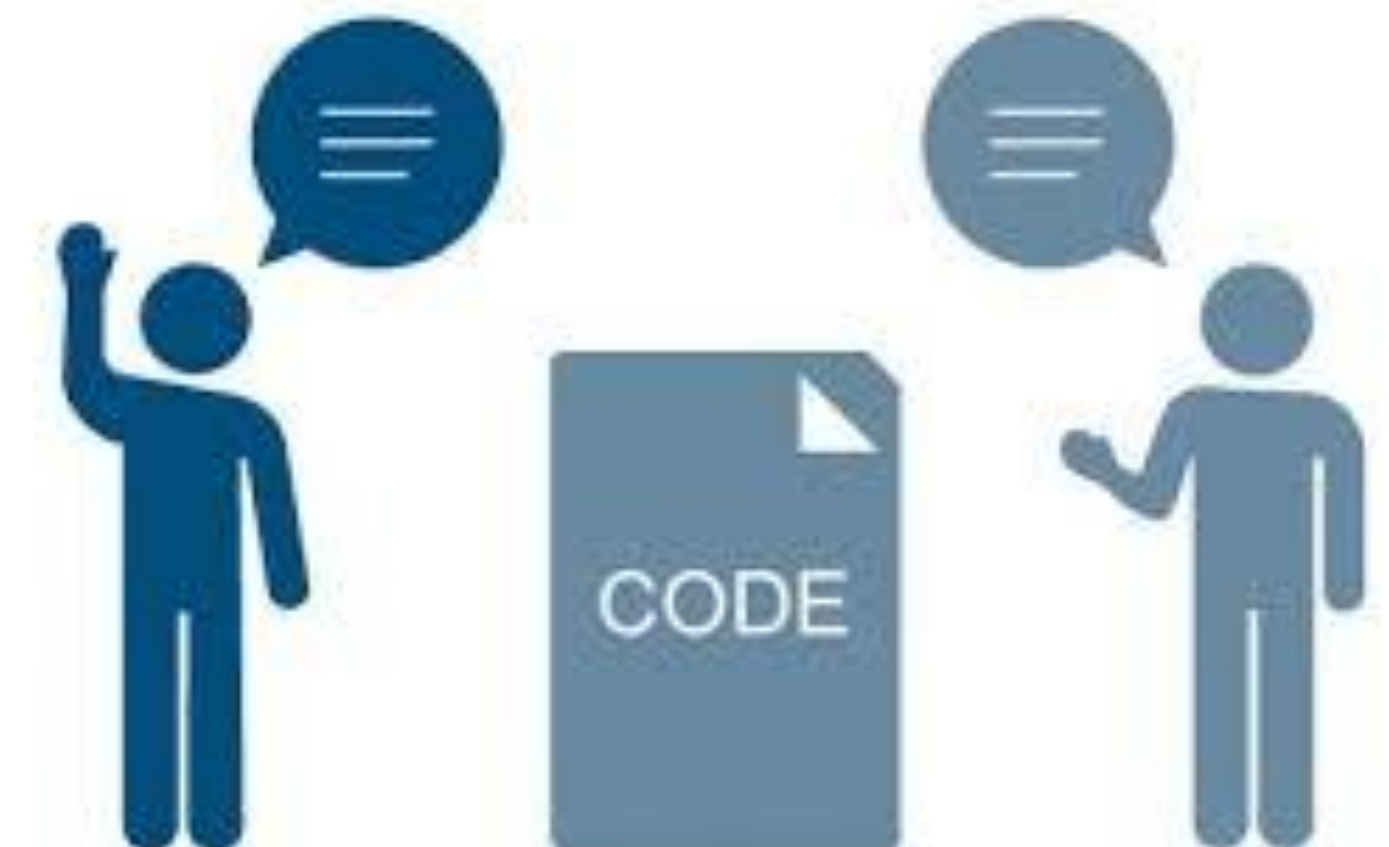
Titel 10 van boek 7 Burgerlijk Wetboek (al bekend bij Herman):

- Gedragen als goed werknemer
- Instructierecht

Gedragscode / integriteitsbeleid / cao

**Labour
LawLands**

21 nov 2019
DeFabrique

De (nieuwe) kernbepaling : goed ambtenaarschap (artikel 6 AW 2017)

1. *De ambtenaar is gehouden de bij of krachtens de wet op hem rustende en uit zijn functie voortvloeiende verplichtingen te vervullen en zich ook overigens te gedragen zoals een goed ambtenaar betaamt.*
2. *Het niet naleven van het eerste lid geldt voor de toepassing van het Burgerlijk Wetboek als een tekortkoming in het nakomen van de plichten welke de arbeidsovereenkomst aan de ambtenaar oplegt.*

Wat geldt straks voor de baas van Herman en Ellen?

- Gedragen als goed werkgever
- Actief integriteitsbeleid
- Gedragscode
- Jaarlijkse verantwoording
- Eed/belofte
- Registratie en soms openbaarmaking nevenwerkzaamheden
- Klokkenluidersprocedure
- Financiële belangenverstrengeling
- Algemene beginselen van behoorlijk bestuur

Hoe ambtelijk denkt de kantonrechter over integriteit?

I ambtenaar.

Raadplegen SUWI-systeem

Arbeidsrechter

- Medewerker raadpleegt ongeveer 350 keer SUWI-net, waaronder ook inkomensgegevens van personen die bij haar in de straat wonen.
- Ontslag op staande voet.
- Hof Den Haag 26 september 2017 (ECLI:NL:GHDHA:2017:2673) : Ontslag op staande voet een te zwaar middel. Voorlichting door SVB ontoereikend.

Ambtenarenrechter:

- Twee maal raadplegen SUWI-net voor niet zakelijke doeleinden (en twaalf keer raadplegen GBA).
- Onvoorwaardelijk strafontslag.
- CRvB 24 januari 2013 (ECLI:NL:CRVB:2013:BY9361): Gelet op aard en ernst van gedraging in licht van terecht gestelde eisen van betrouwbaarheid en integriteit niet onevenredig aan het plichtsverzuim.

Schijn van belangenverstrengeling

Ambtenarenrechter

- Ambtenaar had een vriendschappelijke relatie met een bijstandsklant, heeft de klant financieel begunstigd en onvoldoende professionele afstand gehouden door de klant o.a. illegaal te laten inschrijven op haar woonadres. Relatie niet gemeld bij werkgever. Schijn van belangenverstrengeling.
- Strafontslag terecht (zie CRvB 19 oktober 2017, ECLI:NL:CRVB:2017:3593).

Arbeidsrechter

- Senior jurist van DAS. Niet gemelde nevenwerkzaamheden, bestaande uit juridisch advies aan potentiële klanten van DAS.
- Gedragscode, maar geen zero tolerance beleid en niet 'levend'. De schijn van belangenverstrengeling is *onvoldoende* voor een ontbinding.

**BELANGENVERSTRENGELING
ALS JE LINKEDIN-CONTACTEN
OVERLAPPEN MET
JE FACEBOOKVRIENDEN**

Loesje

Postbus 1045
6801 BA Arnhem www.loesje.nl

Voorbeeldfunctie

Ambtenarenrechter:

- Speelt een rol bij de evenredigheidstoets
- Leidinggevende / vertrouwensfunctie

Arbeidsrechter:

- Ontslag op staande voet van een directeur voor het op ontoelaatbare wijze vermengen van privé en zakelijke belangen. Het Hof overwoog dat werknemer (directeur van een bankfiliaal) een voorbeeldfunctie had als het ging om integriteit en normbesef.
- Hoge bomen vangen veel wind.

Integriteitsschendingen in de privésfeer

Ambtenarenrechter:

- Onjuiste belastingaangifte door een belastingambtenaar (strafontslag).
- Politieambtenaar die agressief wegrijdt na een avondje uit (strafontslag).
- Buitendienstmedewerker met thuis een illegale hennepkwekerij (strafontslag).
- Gemeenteambtenaar stuurt als fictieve horeca-eigenaar seksuele voorstellen naar een sollicitant (strafontslag).

Arbeidsrechter:

- Facebookberichten door een medewerker van de Blokker (ontslag op staande voet).
- Casinomedewerkster die drugs gebruikt in haar vrije tijd (ontslag op staande voet).
- Jeugdbeschermer die verdacht wordt van huiselijk geweld/kindermishandeling.
- Een piloot die met zijn vader een 'straatrace' houdt waarbij een dodelijk slachtoffer valt.

Onjuist declareren

Arbeidsrechter:

- Reglement 'Declareren doe je zo'
- Hof: "Indien SKF van mening zou zijn geweest dat bepaalde eet- en drinkwaren niet zouden mogen vallen onder de noemer lunch of avondmaaltijd, dan had zij hiervoor nadere regels moeten opstellen"

Ambtenarenrechter:

- Uitvoeringsbesluit Verordening dienstreizen SVHW
- "Voor zover appellant heeft gesteld dat hij er niet van op de hoogte was wat nu wel of niet mocht worden gedeclareerd, is de Raad van oordeel dat dit hem niet vrijpleit."
- "Dat bij eerdere controle de onjuistheid van declaraties wellicht voor een groot deel had kunnen worden onderkend, vormt onvoldoende grond voor een ander oordeel."

Wat kan de werkgever na 2020 met een niet integere Herman of Ellen?

Ontslag wegens:

- Dringende reden (ontslag op staande voet) (artikel 7:677 BW)
- Verwijtbaar handelen of nalaten (artikel 7:669 lid 3 onder e BW)
- Disfunctioneren?
- Wanprestatie?

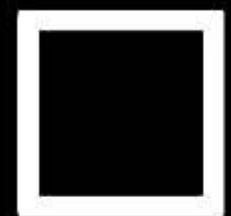
**Labour
LawLands**

21 nov 2019
DeFabrique

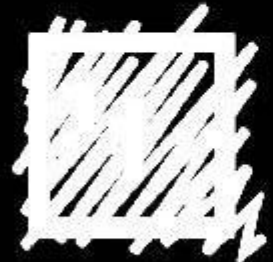

Is een niet integere Herman ongeschikt voor zijn functie?

- Ja, zegt de ambtenarenrechter (zie bijv. CRvB 25 augustus 2016, ECLI:NL:CRVB:2016:3169)
- Nee, zegt de arbeidsrechter (zie bijv. Hof Den Bosch 21 december 2017, ECLI:NL:GHSHE:2017:5861).

GESCHIKT

ONGESCHIKT

Labour
LawLands

Ontslag wegens niet goed ambtenaarschap

- Het niet naleven van de verplichtingen uit de Ambtenarenwet is een tekortkoming in de nakoming van de plichten die de arbeidsovereenkomst oplegt (artikel 6 AW).
- Ontbinding wegens een tekortkoming in de nakoming van de overeenkomst (7:686 BW).
- HR: ernstige wanprestatie vereist (HR 20 april 1990, *NJ* 1990/702).

Wat zal de kantonrechter doen?

Wat doen we met Herman en Ellen?

En nu?

AANDACHTSPUNTEN

- Kantonrechters zijn gevoelig voor (levend) zero tolerance beleid.
- Neem de rechtspraak van de CRvB mee naar de kantonrechter.
- Wijs een kantonrechter op de ratio van ambtelijke integriteit.
- Houd rekening met de lijdelijkheid van de kantonrechter.
- Vergeet de I-grond niet (ook vanaf 1 januari 2020).

Vragen?

Ephraim Dekkers
ephraim.dekkers@pelsrijcken.nl
070 - 5153788

Dieuwertje Stolwijk
dieuwertje.stolwijk@pelsrijcken.nl
070 – 5153234